

Ocena oddziaływania na środowisko kopalni odkrywkowej

Anna Bieroza-Ćwierzyńska

Departament Ocen Oddziaływania na Środowisko

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Jastrzębia Góra,
5 października 2023 r.

1. Przedsięwzięcia wymagające decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
2. Uznaniowość decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach
3. Miejsce decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w procesie inwestycyjnym

Przedsięwzięcia wymagające decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

- od 11 października 2019 r. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.)
- § 4. *Do przedsięwzięć, w przypadku których przed dniem wejścia w życie rozporządzenia wszczęto i nie zakończono przynajmniej jednego z postępowań w sprawie decyzji, zgłoszeń lub uchwał, o których mowa w art. 71 ust. 1 oraz art. 72 ust. 1-1b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stosuje się przepisy dotychczasowe.*
- do 11 października 2019 r. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71)

I grupa, tj. par. 2 rozporządzenia

1. Do przedsięwzięć mogących **zawsze znacząco oddziaływać na środowisko** zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć: (...)

- 27) wydobywanie kopalin ze złoża metodą:
 - a) odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha,
 - b) podziemną o wydobyciu kopaliny nie mniejszym niż 100 000 m³ na rok;
- 35a) wypełnienie odkrywkowego wyrobiska górniczego powstałego w wyniku wydobywania węgla brunatnego wodą w ilości nie mniejszej niż 1000 mln m³ w celu likwidacji zakładu górniczego

II grupa, tj. par. 3 rozporządzenia 1/3

2. Do przedsięwzięć mogących **potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko** zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

- 40) wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. a:

a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:

- w przypadku wydobywania torfu lub kredy jeziornej,
- na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu art. 16 pkt 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego - na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 i 3 tej ustawy,
- na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
- na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w (...) ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody(...),

II grupa, tj. par. 3 rozporządzenia 2/3

- w odległości nie większej niż 250 m od terenów objęte ochroną akustyczną na podstawie rozporządzenia ministra właściwego do spraw klimatu,
 - jeżeli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych,
 - jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową,
- b) z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok, inne niż wymienione w lit. a;

II grupa, tj. par. 3 rozporządzenia 3/3

- 41) wydobywanie kopalin ze złoża:
 - a) metodą podziemną inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. b lub metodą otworów wiertniczych inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 24,
 - b) na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 24 lit. c lub ze śródlądowych wód powierzchniowych;
- 42) wydobywanie kruszyw w celach gospodarczych ze śródlądowych wód powierzchniowych oraz z obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej inne niż wymienione w pkt 40 i 41;
- 69a) wypełnienie odkrywkowego wyrobiska górniczego powstałego w wyniku wydobywania węgla brunatnego wodą w ilości nie mniejszej niż 500 mln m³ i mniejszej niż 1000 mln m³ w celu likwidacji zakładu górniczego;

Uznaniowość decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

- Decyzja związana - ściśle określone podstawy do odmowy wydania decyzji ale katalog otwarty
- Uznaniowość w zakresie warunków realizacji przedsięwzięcia, warunek w decyzji ma być:
 - indywidualnie sformułowany w świetle dokumentacji sprawy, w szczególności wyników oceny oddziaływania na środowisko
 - niepowielający przepisów prawa powszechnie obowiązującego (w całości normy) ale jednocześnie znajdujący w nich swoje umocowanie (II OSK 1848/10, Lex nr 787129)
 - wykonalny
 - w postaci jasnych, zrozumiałych, jednoznacznych twierdzeń, umożliwiających ustalenie treści zobowiązania bez potrzeby podejmowania zabiegów interpretacyjnych: *Organ ma na tyle precyzyjnie określić ww. warunki, aby inwestor nie miał możliwości dowolnej ich realizacji czy interpretacji* (II OSK 2732/14, Lex nr 2102226)

Sentencja decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

Wrocław, dnia 21 stycznia 2020 r.

WOOŚ.4235.1.2015.53

DECYZJA

Na podstawie art. 71 ust. 2 pkt 1, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. j, art. 82, art. 85 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.) w związku z art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 ze zm.), a także § 2 ust. 1 pkt 27 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 71), po rozpatrzeniu wniosku PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z dnia 2 marca 2015 r.,

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na **kontynuacji eksploatacji złoża węgla brunatnego „Turów”**, realizowanego w gminie Bogatynia.

I. Określam:

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie będzie polegało na kontynuacji wydobywania pozostałej części złoża węgla brunatnego „Turów” położonej w obrębie granic istniejącego obszaru górniczego. Zakładany czas eksploatacji to 24 lata. Zależy on od zapotrzebowania na energię elektryczną produkowaną z węgla brunatnego. Kopalnia Węgla Brunatnego Turów (dalej zwana Kopalnią) oraz obszar planowanej kontynuacji eksploatacji złoża węgla brunatnego „Turów” położone są w całości w granicach administracyjnych gminy Bogatynia.

Wydobycie będzie odbywało się, jak to ma miejsce obecnie, w ciągłym i połączonym układzie technologicznym koparka – taśmociąg – zwałowarka w obrębie projektowanego obszaru górniczego o łącznej powierzchni około 30,9 km². Ponieważ będzie to kontynuacja

Podstawy do wydania odmowy wydania decyzji

- niezgodność lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami mpzp - art. 80 ust. 2 i 3 u.o.o.ś. do 15.10.2023 r., od 16.10.2023 r.
- art. 81 u.o.o.ś.
- sprzeczność z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, np. rozporządzenia dot. ochk, ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, akty prawa miejscowego np. uchwała powołująca uzdrowisko

Odmowa wydania decyzji gdy – art. 80 ust. 2 u.o.o.ś.

- **art. 80 ust. 2 u.o.o.ś. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**

Właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach po stwierdzeniu zgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. Nie dotyczy to decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydawanej dla drogi publicznej, dla linii kolejowej, dla publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, dla publicznych urządzeń służących do przesyłania i odprowadzania ścieków, (...).

Odmowa wydania decyzji gdy – art. 80 ust. 3 u.o.o.ś.

- **art. 80 ust. 3 u.o.o.ś. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**

W przypadku działalności określonej ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze, innej niż przedsięwzięcia wymagające koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, kryterium oceny lokalizacji przedsięwzięcia jest nienaruszenie zamierzoną działalnością przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, oraz w odrębnych przepisach.

Najnowsze zmiany – art. 59a u.o.o.ś.

- Zgodność lokalizacji przedsięwzięcia z mpzp, powinna być zapewniona na początkowym etapie postępowania przez organ właściwy do wydania dśu
- Doprecyzowanie, że zgodność lokalizacji przedsięwzięcia badana jest także z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej
- Zdefiniowanie przedsięwzięć wyłączonych z obowiązku badania ich lokalizacji z mpzp jako inwestycje strategiczne
- Rozszerzenie katalogu inwestycji strategicznych:

przedsięwzięcia wymagające koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin lub koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż objętych własnością górnictw, a także koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż

Odmowa wydania decyzji gdy – art. 81 u.o.o.ś.

- **art. 81 Wskazanie w decyzji wariantu dopuszczonego do realizacji. Odmowa zgody na realizację przedsięwzięcia**

1. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika brak możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantcie proponowanym przez wnioskodawcę, **organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji, spośród wariantów, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, wariant dopuszczony do realizacji.** W przypadku braku możliwości realizacji przedsięwzięcia w wariantach, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5, oraz w przypadku braku zgody wnioskodawcy na wskazanie w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wariantu dopuszczonego do realizacji, organ odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

Odmowa wydania decyzji gdy – art. 81 u.o.o.ś.

- **art. 81 Wskazanie w decyzji wariantu dopuszczonego do realizacji. Odmowa zgody na realizację przedsięwzięcia**

2. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Odmowa wydania decyzji gdy – art. 81 u.o.o.ś.

- **art. 81 Wskazanie w decyzji wariantu dopuszczonego do realizacji. Odmowa zgody na realizację przedsięwzięcia**

3. Jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie to wpływa negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz art. 61 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach odmawia zgody na realizację tego przedsięwzięcia, o ile nie zostaną spełnione warunki, o których mowa w art. 68 pkt 1, 3 i 4 tej ustawy.

Miejsce decyzji w procesie inwestycyjnym

- **art. 86 u.o.o.ś. Moc wiążąca decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organy:

- 1) wydające decyzje określające warunki korzystania ze środowiska w zakresie, w jakim ma być uwzględniona przy wydawaniu tych decyzji;
- 2) wydające decyzje, o których mowa w art. 72 ust. 1;
- 3) przyjmujące zgłoszenia, o których mowa w art. 72 ust. 1a.

Miejsce decyzji w procesie inwestycyjnym

- **art. 72 u.o.o.ś. Decyzje, których wydanie jest poprzedzane uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**

1. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem:

4) koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, koncesji na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, koncesji na podziemne składowanie odpadów oraz koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla - udzielanych na podstawie [ustawy](#) z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze;

4a) decyzji zatwierdzającej plan ruchu dla wykonywania robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węglowodorów lub decyzji inwestycyjnej w celu wykonywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża - wydawanych na podstawie [ustawy](#) z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze;

Miejsce decyzji w procesie inwestycyjnym

- **art. 72 Decyzje, których wydanie jest poprzedzane uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach**

1. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem:

4b) decyzji zatwierdzającej plan ruchu dla wykonywania robót geologicznych na podstawie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze;

5) decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny - wydawanej na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy - Prawo geologiczne i górnicze;

Miejsce decyzji w procesie inwestycyjnym

- **art. 86c u.o.o.ś. Egzekucja administracyjna**

Wykonanie warunków decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które nie zostały uwzględnione w decyzjach, o których mowa w art. 86, podlega egzekucji administracyjnej w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, o ile przedsięwzięcie jest realizowane.

Dziękuję za uwagę
anna.bieroza@gdos.gov.pl